

ΧΡΥΣΙΔΡΕΙΑ

Τεύχος 16/2025 (Έτος 6^ο)

Μήνυμα Προέδρου

Αγαπητές μου - αγαπητοί μου,

Καθώς αποχαιρετάμε το καλοκαίρι, είναι η κατάλληλη στιγμή για να επανατοποθετήσουμε τις προτεραιότητές μας και να προετοιμαστούμε για τη νέα χρονική περίοδο που αναμένεται να είναι γεμάτη προκλήσεις, αλλά και σημαντικές ευκαιρίες.

Ο Σεπτέμβριος αποτελεί, όπως κάθε χρόνο, μήνα προγραμματισμού για την επόμενη σεζόν. Η ανάγκη για αναπροσαρμογή και επαναξιολόγηση των στρατηγικών μας είναι επιτακτική, καθώς η τρέχουσα οικονομική κατάσταση δεν αφήνει περιθώρια για εφησυχασμό -πάρα το γεγονός ότι ορισμένοι οικονομικοί δείκτες, όπως αυτός των εξαγωγών, καταγράφουν θετικό πρόσημο.

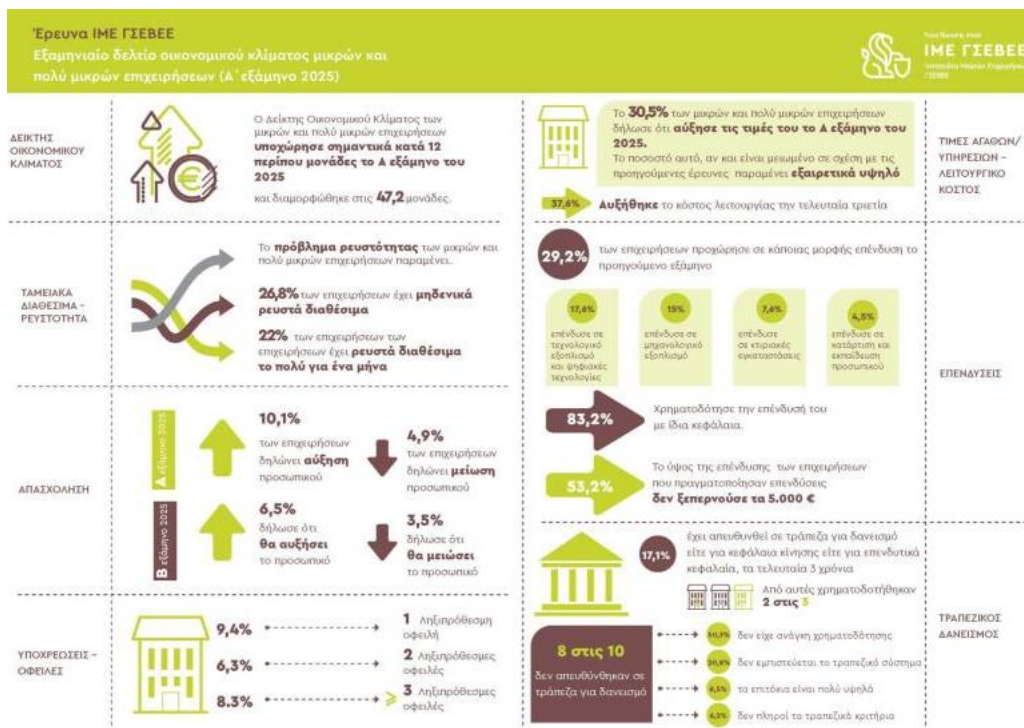
Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκεται και φέτος η πόλη της Θεσσαλονίκης, με τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο. Η ΔΕΘ, ένας θεσμός άρρηκτα συνδεδεμένος με την ταυτότητα της πόλης, αποτελεί διαχρονικά σημείο συνάντησης τεχνολογίας, πολιτισμού, επιχειρηματικότητας, αλλά και έναν κεντρικό κόμβο πολιτικής κινητικότητας, που κορυφώνεται με την παρουσία του Πρωθυπουργού και τις καθιερωμένες εξαγγελίες του κυβερνητικού προγράμματος.

Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη συνάντηση των παραγωγικών φορέων της πόλης με τον Πρωθυπουργό, το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (ΒΕΘ) συμμετείχε ενεργά στον θεσμικό διάλογο, καταθέτοντας υπόμνημα με προτάσεις και αιτήματα που αφορούν την οικονομία, την επιχειρηματικότητα και την τοπική ανάπτυξη. Μεταξύ άλλων, πρότεινε και την κατάργηση του φόρου πολυτελείας στα κοσμήματα, ενός μέτρου που εξακολουθεί να επιβαρύνει σημαντικά τον κλάδο μας.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον κινητικότητας και σχεδιασμού στρέφουμε πλέον την προσοχή μας στην έκθεση «ΚΟΣΜΙΜΑ», τη δική μας κλαδική έκθεση, που θα πραγματοποιηθεί από τις 18 έως τις 20 Οκτωβρίου 2025 στις εγκαταστάσεις της ΔΕΘ-HELEXPO. Η «ΚΟΣΜΙΜΑ» αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά σημεία αναφοράς για τον κλάδο και τα πρώτα στοιχεία από τις αιτήσεις συμμετοχής δείχνουν ιδιαίτερα θετικά, με αυξημένο αριθμό εκθετών και ενδιαφέρον από επαγγελματίες και εμπορικούς επισκέπτες.

Πέτρος Καλπακίδης
Πρόεδρος ΠΟΒΑΚΩ

Αποτύπωση οικονομικού κλίματος στις μικρές επιχειρήσεις του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ - Α' Εξάμηνο 2025

Σύμφωνα με τα ευρήματα της νέας έρευνας του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, το οικονομικό κλίμα για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις παρουσίασε σημαντική επιδείνωση το πρώτο εξάμηνο του 2025. Ο σχετικός δείκτης μειώθηκε κατά δώδεκα ποσοστιαίες μονάδες, φθάνοντας στις 47,2 μονάδες, αντανακλώντας τις αυξημένες πιέσεις που δέχονται οι επιχειρήσεις από τη μείωση του κύκλου εργασιών, το υψηλό λειτουργικό κόστος, τη χαμηλή ρευστότητα και την περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Αντίστοιχα, ο Δείκτης Προσδοκιών υποχώρησε ελαφρώς στις 58,2 μονάδες, επιβεβαιώνοντας το κλίμα αβεβαιότητας και συγκρατημένων προοπτικών.

Από τα επιμέρους στοιχεία της έρευνας προκύπτει ένα σύνθετο περιβάλλον πιέσεων:

- Εννέα στις δέκα επιχειρήσεις δήλωσαν αύξηση του λειτουργικού κόστους από την έναρξη της ενεργειακής κρίσης.
- Το 50% των επιχειρήσεων ανέφερε μείωση του κύκλου εργασιών το πρώτο εξάμηνο του 2025.
- Η ρευστότητα υποχώρησε περαιτέρω, με το 56,7% να δηλώνει μείωση, γεγονός που θυμίζει τις δύσκολες συνθήκες του 2018.
- Η επενδυτική δραστηριότητα παραμένει χαμηλή: στο 53,4% των επιχειρήσεων που επένδυσαν, το ποσό δεν ξεπέρασε τις 5.000 ευρώ, ενώ η εξάρτηση από ίδια κεφάλαια φτάνει το 83,2%.

Παρά τις δυσκολίες, εντοπίζονται και ορισμένα θετικά σημάδια:

- Το 10,1% των επιχειρήσεων ανέφερε αύξηση προσωπικού.
- Το ποσοστό των επιχειρήσεων με ληξιπρόθεσμες οφειλές μειώθηκε στο 24% (από 30,2% το προηγούμενο εξάμηνο).

Συνολικά, η έρευνα αποτυπώνει ένα επιχειρηματικό τοπίο με κυρίαρχες προκλήσεις και περιορισμένα θετικά σημάδια, τα οποία λειτουργούν περισσότερο ως ενδείξεις ανθεκτικότητας παρά ως ουσιαστική αλλαγή της τάσης.

Βασικό συμπέρασμα

Σημαντική πτώση του δείκτη οικονομικού κλίματος των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων κατά 12 περίπου μονάδες σε σχέση με το προηγούμενο εξάμηνο. Συγκεκριμένα, ο δείκτης ανήλθε στις 47,2 μονάδες.

Κύρια ευρήματα

- Το 26,8% των επιχειρήσεων έχει μηδενικά ρευστά διαθέσιμα. Το 22% των επιχειρήσεων έχει ρευστά διαθέσιμα το πολύ για ένα μήνα
- Το 10,1% των επιχειρήσεων δηλώνει αύξηση προσωπικού
- 9 στις 10 επιχειρήσεις δήλωσαν ότι έχει αυξηθεί το λειτουργικό τους κόστος από την εκδήλωση της ενεργειακής κρίσης και μετά κατά 37,6% (μεσοσταθμικά)

[Διαβάστε όλη την έρευνα εδώ.](#)

Το Υπόμνημα του ΒΕΘ στον Πρωθυπουργό: Αναφορά στον φόρο πολυτελείας στα κοσμήματα

Τις προτάσεις του για την οικονομία, την επιχειρηματικότητα και την τοπική ανάπτυξη παρουσίασε το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης (ΒΕΘ) κατά τη συνάντηση των παραγωγικών φορέων της Θεσσαλονίκης με τον Πρωθυπουργό, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη ενόψει της 89^{ης} ΔΕΘ. Ο Πρόεδρος του ΒΕΘ, κ. Μακάριος Παπαδόπουλος, παρέδωσε σχετικό υπόμνημα, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από προτάσεις για μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας και στήριξη της μεταποίησης και του μικρομεσαίου επιχειρείν.

Ένα από τα πιο σημαντικά σημεία του υπομνήματος αφορά την κατάργηση του φόρου πολυτελείας στα κοσμήματα, ο οποίος επιβαρύνει τον κλάδο των κοσμημάτων από το 2011. Ο φόρος 10% στα χρυσά κοσμήματα άνω των 1.000 ευρώ, σε συνδυασμό με τον ΦΠΑ, έχει δημιουργήσει σημαντικό πλήγμα στις πωλήσεις και έχει επιφέρει ανταγωνιστικό μειονέκτημα για τις ελληνικές επιχειρήσεις, ιδίως σε σχέση με τις γειτονικές χώρες, όπου ο φόρος είναι χαμηλότερος ή ανύπαρκτος.

Το ΒΕΘ αναφέρει ότι ο φόρος αυτός αποτελεί αντιαναπτυξιακό μέτρο που αποτρέπει τη βιώσιμη ανάπτυξη της ελληνικής βιοτεχνίας, στρέφοντας τους καταναλωτές προς άλλες αγορές με χαμηλότερη φορολογία. Ο επιμελητηριακός φορέας ζητά την κατάργηση του φόρου, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων και να ανακάμψει ο κλάδος.

Με την κίνηση αυτή, το ΒΕΘ καλεί την κυβέρνηση να λάβει υπόψη τις προτάσεις του και να προχωρήσει σε στοχευμένες φορολογικές και αναπτυξιακές παρεμβάσεις που θα στηρίξουν έμπρακτα τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και θα διαμορφώσουν τις βάσεις για μια βιώσιμη και ανταγωνιστική ελληνική οικονομία.

Οι λιγότερο πλούσιες χώρες απολάμβαναν παραδοσιακά ευνοϊκούς όρους εμπορίου για να στηριχθεί η ανάπτυξή τους. Αυτό όμως έλαβε τέλος με τον Ντόναλντ Τραμπ. Η δασμολογική επίθεση του Αμερικανού προέδρου έπληξε περισσότερο απ' όλους τις χώρες που το παγκόσμιο εμπόριο υποτίθεται πως είχε σκοπό να βοηθήσει: τις φτωχές.

Για δεκαετίες, οι ΗΠΑ και άλλες πλούσιες χώρες παραχωρούσαν ειδικά εμπορικά προνόμια σε πολλές φτωχές χώρες, μειώνοντας δασμούς και ενισχύοντας την πρόσβασή τους στις αγορές, προκειμένου να τείνουν χείρα βοηθείας στις αναπτυσσόμενες χώρες. Δεν ήταν αυτή η προσέγγιση του Τραμπ. Ενώ η κυβέρνησή του επέβαλε δασμούς 10%-15% σε εισαγωγές από πολλές από τις πλουσιότερες χώρες του κόσμου, όπως η Νότια Κορέα, η Ιαπωνία και τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε προϊόντα από αναπτυσσόμενες χώρες όπως το Βιετνάμ, το Μπαγκλαντές, η Νότια Αφρική και το Ιράκ επέβαλε δασμούς.

Χτυπήθηκαν με 40%

Δύο από τις φτωχότερες χώρες της Ασίας, η Μιανμάρ και το Λάος, χτυπήθηκαν με δασμούς 40% μια πιθανή χαριστική βολή για τις εξαγωγές τους προς τις ΗΠΑ, που περιλαμβάνουν προϊόντα όπως έπιπλα και ρούχα.

Την Τετάρτη, ο Τραμπ δήλωσε ότι θα αυξήσει τους δασμούς στην Ινδία στο 50%, καθώς Ουάσιγκτον και Νέο Δελχί διαπληκτίζονται για τις συνεχιζόμενες εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου από την Ινδία.

Στη νέα εποχή των σκληρών εμπορικών διαπραγματεύσεων, αυτές οι φτωχότερες χώρες είχαν τη μικρότερη διαπραγματευτική ισχύ απέναντι σε μια χώρα του μεγέθους των ΗΠΑ. Οι χαμηλοί μισθοί έχουν μετατρέψει ορισμένες από αυτές, όπως το Μπαγκλαντές και το Βιετνάμ, σε βιομηχανικές δυνάμεις, αλλά οι πολίτες τους δεν μπορούν να αγοράσουν ακριβά αμερικανικά προϊόντα, με αποτέλεσμα να έχουν συχνά μεγάλα εμπορικά πλεονάσματα έναντι των ΗΠΑ, κάτι που προκάλεσε την οργή του Τραμπ.

Επιπλέον, ο πρόεδρος έχει διατυπώσει την απαίτηση οι εμπορικοί εταίροι να επενδύουν στις ΗΠΑ, αλλά λίγες αναπτυσσόμενες χώρες διαθέτουν την οικονομική ισχύ για να ανταγωνιστούν τα εκατοντάδες δισεκατομμύρια δολάρια που έχουν δεσμευτεί να επενδύσουν στην αμερικανική οικονομία χώρες όπως η Ιαπωνία, η Νότια Κορέα και η ΕΕ.

Η αντιμετώπιση

Ορισμένες χώρες με γεωπολιτικό ή οικονομικό βάρος για τις ΗΠΑ γλίτωσαν τους πιο σκληρούς δασμούς. Οι ΗΠΑ δεν επέβαλαν πάνω από τον βασικό δασμό του 10% στη Σαουδική Αραβία, το Κατάρ ή τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα - παραγωγούς πετρελαίου και φυσικού αερίου, των οποίων οι ηγέτες έχουν σχέσεις με τον Τραμπ.

«Οι αναπτυσσόμενες χώρες κατέληξαν με πολύ υψηλούς δασμούς» δήλωσε η Ντέμπορα Ελμς, επικεφαλής εμπορικής πολιτικής στο Hinrich Foundation, μια δεξαμενή σκέψης με έδρα την Ασία. «Πρόκειται για σημαντική αλλαγή, ειδικά στην αντιμετώπιση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών».

Μέχρι το 2020, πολλές φτωχές χώρες, όπως η Καμπότζη και το Μπανγκλαντές, ωφελούνταν από μια ειδική ρύθμιση γνωστή ως Σύστημα Γενικευμένων Προτιμήσεων (Generalized System of Preferences), που καταργούσε τους δασμούς σε προϊόντα προερχόμενα από περισσότερες από 100 από τις φτωχότερες χώρες και περιοχές του κόσμου. Η ρύθμιση δεν ανανεώθηκε. Τώρα, η πρόσβαση των φτωχών χωρών στην αγορά των ΗΠΑ έχει περιοριστεί ακόμη περισσότερο.

Πάρτε για παράδειγμα την Καμπότζη. Η μικρή χώρα, όντας μεγάλος εξαγωγέας ενδυμάτων προς τις ΗΠΑ, βρέθηκε αντιμέτωπη με δασμούς 19%, κάτι που προκάλεσε ευρεία ανησυχία στον κλάδο της ένδυσης.

«Είμαστε φτωχή χώρα. Η αγοραστική μας δύναμη δεν είναι ίδια με μιας πλούσιας χώρας» δήλωσε σε συνέντευξή του ο Σουν Τσαντόλ, αναπληρωτής πρωθυπουργός της Καμπότζης και επικεφαλής των διαπραγματεύσεων με τις ΗΠΑ για τους δασμούς.

Η Καμπότζη έχει μηδενίσει τους δασμούς της σε εισαγωγές από τις ΗΠΑ. Η εθνική της αεροπορική εταιρεία έχει δεσμευθεί να αγοράσει δέκα αεροσκάφη από την Boeing, με προοπτική (option) αγοράς ακόμη δέκα - μια ταπεινή προσφορά σε σύγκριση με τις οικονομικές δεσμεύσεις πλούσιων χωρών όπως η Ιαπωνία, που συμφώνησε να αγοράσει 100 αεροσκάφη από την αμερικανική εταιρεία.

Αν και ο δασμός του 19% που τελικά επιβλήθηκε στην Καμπότζη ήταν τελικά ελαφρώς καλύτερος από αυτόν άλλων αναπτυσσόμενων χωρών, η κυβέρνηση είχε πιέσει για χαμηλότερο ποσοστό.

«Ελπίζαμε να πάρουμε τουλάχιστον ένα 15%, όπως η Κορέα ή η Ιαπωνία» » είπε ο Σουν Τσαντόλ.

Ανησυχία

Τώρα, οι εταιρείες ανησυχούν για τις συνέπειες των υψηλότερων δασμών στις εξαγωγές τους προς μια τόσο κρίσιμη αγορά όσο οι ΗΠΑ.

Ο Μπέρνχρτ Βέβενγκανγκ, στέλεχος της PT Great Giant Pineapple, ενός από τους μεγαλύτερους εξαγωγείς κονσερβοποιημένου ανανά στον κόσμο, με έδρα τη Σουμάτρα της Ινδονησίας, αναμένει πτώση της ζήτησης στις ΗΠΑ, τη μεγαλύτερη αγορά για την εταιρεία, λόγω του δασμού 19% που επιβλήθηκε στις ινδονησιακές εξαγωγές προς την αμερικανική αγορά.

Ελπίζει να διοχετεύσει περισσότερες ποσότητες κονσερβοποιημένου ανανά σε άλλες αγορές - αλλά το ίδιο σκοπεύουν να κάνουν όλοι στον κλάδο. Τα περιθώρια κέρδους της Great Giant Pineapple είναι πολύ μικρά και δεν μπορεί να μειώσει τις τιμές της, πράγμα που σημαίνει ότι οι Αμερικανοί εισαγωγείς θα αντιμετωπίσουν υψηλότερα κόστη, τα οποία ενδέχεται να μετακυλήσουν στους καταναλωτές, αυξάνοντας τις τιμές στα ράφια. Ο Βέβενγκανγκ ανησυχεί ότι αυτό θα πλήξει τις πωλήσεις κονσερβοποιημένου ανανά και θα μειώσει τα έσοδα της εταιρείας. «Είναι υψηλοί» είπε για τους δασμούς.

Απορίες

Οικονομολόγοι και εμπορικοί αξιωματούχοι συχνά καταλήγουν να απορούν γιατί ορισμένες χώρες «τη γλίτωσαν» ενώ άλλες υπέστησαν βαρύ πλήγμα. Η Αλγερία και η Λιβύη αντιμετωπίζουν δασμούς 30% στις εξαγωγές τους προς τις ΗΠΑ, ενώ τα ιρακινά προϊόντα επιβαρύνονται με 35%. Από τους υψηλότερους δασμούς ήταν εκείνος του 41% που επιβλήθηκε σε προϊόντα από τη Συρία. Έχοντας ζήσει με τιμωρητικές κυρώσεις για χρόνια, η χώρα εξάγει ελάχιστα στις ΗΠΑ. Το ποσοστό αυτό είναι ακόμη υψηλότερο από τον δασμό 39% που επιβλήθηκε στην Ελβετία -μία από τις σπάνιες περιπτώσεις πλούσιων χωρών που δέχθηκαν βαρύ πλήγμα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως με το Βιετνάμ, οι αναπτυσσόμενες χώρες βρέθηκαν στο στόχαστρο του Λευκού Οίκου λόγω των στενών εμπορικών και διπλωματικών δεσμών τους με την Κίνα. Άλλες φορές, ο Τραμπ εξέφρασε την οργή του για την εσωτερική τους πολιτική. Επέβαλε δασμούς 50% σε ορισμένα προϊόντα της Βραζιλίας, όπως ο καφές, επικαλούμενος τις νομικές διώξεις κατά του δεξιού πρώην προέδρου Ζαΐρ Μπολσονάρου και κατά αμερικανικών τεχνολογικών εταιρειών.

Την περασμένη εβδομάδα, ο Λευκός Οίκος επιβεβαίωσε ότι στη Νότια Αφρική θα επιβληθούν δασμοί 30%, παρά τις πολύμηνες προσπάθειες νοτιοαφρικανών αξιωματούχων να τους μειώσουν.

Αντιπαράθεση

Τον Μάιο, ο πρόεδρος της Νότιας Αφρικής Σίριλ Ραμαφόσα συναντήθηκε με τον Τραμπ στον Λευκό Οίκο σε μια προσπάθεια να διασώσει τις επιδεινούμενες σχέσεις των δύο χωρών σε θέματα που κυμαίνονται από τις φυλετικές σχέσεις μέχρι το Ισραήλ και το εμπόριο. Όμως, η επίσκεψη στο Οβάλ Γραφείο κατέληξε σε τεταμένη αντιπαράθεση για τις φερόμενες απειλές εναντίον λευκών αγροτών στη Νότια Αφρική.

Οι εξαγωγές της Νότιας Αφρικής είναι κυρίως πλατίνα και αυτοκίνητα. Ωστόσο, ανώτεροι νοτιοαφρικανοί αξιωματούχοι λένε ότι πολλές εξαγωγές (ιδίως τα εσπεριδοειδή της χώρας) δεν απειλούν Αμερικανούς παραγωγούς, καθώς είναι αντίστροφης εποχικότητας, πράγμα που σημαίνει ότι καλύπτουν κενά στην αμερικανική αγορά αντί να αντικαθιστούν εγχώρια προϊόντα. Ήδη έχουν συσκευαστεί εκατοντάδες χιλιάδες κιβώτια εσπεριδοειδών και περιμένουν να αποσταλούν στις ΗΠΑ τις επόμενες εβδομάδες, σύμφωνα με την Ένωση Καλλιεργητών Εσπεριδοειδών της Νότιας Αφρικής. «Η επιβολή δασμού 30% θα σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτού του φορτίου θα μείνει απούλητο» ανέφερε.

Πηγή: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Χρυσός vs Μέτοχων: 1-0

Σύμφωνα με έκθεση της Phoenix Capital, η επένδυση σε χρυσό αναδεικνύεται επικερδέστερη της αντίστοιχης σε μετοχής. Οι αναλυτές του οίκου εξετάζουν ιστορικά στοιχεία από τα μέσα του 1967 μέχρι σήμερα. Το αποτέλεσμα; Ενδιαφέρον, καθώς από τα μέσα του 1967 ο χρυσός έχει ξεπεράσει σε απόδοση τον S&P 500 και τον Dow Jones Industrial Average με τεράστιες διαφορές.

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η τιμή του χρυσού έχει αυξηθεί περισσότερο από 8.300%, ενώ για τον S&P 500 κατά 6.600%. Γιατί επελέγη το 1967 ως ημερομηνία έναρξης αυτής της σύγκρισης; Επειδή μέχρι τότε ο χρυσός ήταν συνδεδεμένος με τα παγκόσμια νομίσματα) μέχρι τα μέσα του 1967, όταν η Γαλλία έγινε το πρώτο μέλος του Bretton Woods, που τερμάτισε πλήρως τον κανόνα του χρυσού). Άλλες χώρες ακολούθησαν στη συνέχεια, με τις ΗΠΑ να εγκαταλείπουν επίσημα την δική τους σύνδεση με τον χρυσό, τον Αύγουστο του 1971. Μόλις δύο φορές η αγορά μετοχών είχε απόδοση μεγαλύτερη της αντίστοιχης του χρυσού. Πότε; Κατά τη διάρκεια της «φούσκας» της τεχνολογίας και της «φούσκας» της πανδημίας: οι πιο κραυγαλέες «φούσκες» της χρηματιστηριακής αγοράς των τελευταίων εκατό ετών.

Πηγή: ΕΣΤΙΑ

